

Dret sancionador del treball

Codi: 100497

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500258 Relacions laborals	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Mercedes Garcia Aran

Correu electrònic: mercedes.garcia@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: Sí

Equip docent

Mercedes Garcia Aran

Maria Jesus Guardiola Lago

Judith González Villamor

Prerequisits

No hi ha cap requisit previ.

Objectius

L'assignatura Dret Sancionador del Treball pretén que l'alumne adquireixi els coneixements de la responsabilitat penal i responsabilitat administrativa-laboral. Juntament amb això, es vol potenciar l'adquisició dels conceptes relatius a l'exigència administrativa de l'ordenament laboral, amb especial referència a l'inspecció del treball i de la Seguretat Social i les infraccions i sancions en matèria laboral. Des de la perspectiva formativa, Dret Sancionador del Treball, pretén que l'alumne adquireixi els conceptes i la terminologia pròpia a l'àmbit del Dret sancionador tant penal com administratiu.

Competències

- Preparar, redactar i formalitzar els escrits generals en els tràmits administratius i judicials.
- Redactar i formalitzar informes i escrits.
- Tenir capacitat de decisió, agudeses per prendre decisions i capacitat de jutjar.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Comprendre el significat i el procediment de cada un dels tràmits i els mitjans d'impugnació en cada supòsit.
2. Redactar i formalitzar informes i escrits.

3. Tenir capacitat de decisió, agudeses per prendre decisions i capacitat de jutjar.
4. Treballar de manera autònoma.
5. Treballar en equip.

Continguts

PRIMERA PART

PRIMERA PART: QUESTIONS GENERALS

TEMA 1: Principis comuns del dret sancionador. Activitat sancionadora i principis de l'Estat de Dret. L'article 25 de la CE: garanties i principis derivats. El principi de legalitat: principis limitadors. Diferències entre l'il·lícit penal i l'administratiu. Estructura de la norma penal. Les normes penals en blanc. L'objecte de protecció de les normes penals; béns jurídics i els seus tipus (individuals, col·lectius i difusos, els béns jurídics instrumentals)

TEMA 2: Els definicions de delictes. Definició legal: l'art. 10 CP. Definició dogmàtica. Diferents estructures de delictes: delictes de resultat, de mera activitat i de perill. Diferents formes de responsabilitat penal: A) Responsabilitat penal individual: 1) responsabilitat dolosa i responsabilitat imprudent. 2) Responsabilitat omissiva.

TEMA 3: Les diferents formes de responsabilitat penal (cont.): A. 3) Iter criminis: Els actes preparatoris, la temptativa i el delictes consumat 4) Autoria i participació. B) La responsabilitat de les persones jurídiques. Referència als models d'organització i gestió ("compliance").

TEMA 4: Les conseqüències del delictes: A) Règim general per a les persones físiques. Règim de sancions penals per les persones jurídiques. B) Altres qüestions: la prescripció, la responsabilitat civil derivada del delictes.

PART ESPECIAL.

ESTUDI DE ALGUNS DELICTES VINCULATS A LA ACTIVITAT EMPRESARIAL I ALS TREBALLADORS

TEMA 5: Els delictes contra els drets dels treballadors I: 1) Dret penal, activitat empresarial i protecció dels drets dels treballadors. 2) Classificació i presentació. 3) La imposició i manteniment de condicions il·legals de treball (art. 311 C.p.). 4) La discriminació laboral delictiva (314 C.p.). 5) La protecció penal de la llibertat sindical i el dret de vaga (art. 315 C.p.). 6) La clàusula de responsabilitat penal de administradors i encarregats (art. 318 C.p.).

TEMA 6: Els delictes contra els drets dels treballadors que també afecten a béns jurídics individuals. 1) Tràfic il·legal de mà d'obra (art. 312 del CP). 2) Sinistralitat laboral: delictes contra la seguretat i higiene en el treball (estructures de perill). 3) Les migracions fraudulentament (art. 313 CP).

TEMA 7: Assetjaments en l'àmbit laboral: 1) Assetjament laboral de superior jeràrquic (art. 173.1 CP). 2) Assetjament sexual en l'àmbit laboral (art. 184 CP). 3) Assetjament sexual en l'àmbit funcional (art. 443 CP). Referència als delictes contra els drets dels ciutadans estrangers (art. 318 bis Cp) i el delictes de tracta de éssers humans (art. 177bis C.p.)

INFRACCIONS Y SANCIONS EN L'ORDRE SOCIAL

TEMA 8

1.-La potestat sancionadora de l'Administració. 2.- Antecedents. 3- El Text Refós de Infraccions y Sancions en l'Ordre Social RDL 5/2000. 3.1 Disposicions Generals. 3.1.1: Concepte de infracció administrativa social. 3.1.2: Subjectes responsables de la infracció. 3.1.3: Concurrencia amb la jurisdicció penal. 3.1.4: La prescripció de les infraccions socials. 3.2. Normes Generals sobre sancions. 3.2.1: La graduació de la sanció. 3.2.2: La Quantia. 3.2.3: La Reincidència. 3.3. Atribució de competències sancionadores

TEMA 9

1.- La Inspecció de Treball: Antecedents .2.-La Inspecció de Treball en l'àmbit internacional i a Espanya. 3.-Organització y composició del sistema d'Inspecció de Treball.4.-Funcions i facultats dels funcionaris del sistema d' Inspecció. 5.-Auxili i col·laboració amb la Inspecció de Treball

TEMA 10

1.- La Infracció Laboral: Concepte i classes. 2.- Tipus d' Infraccions laborals segons la matèria. 2.1: De relacions laborals. 2.2:: Prevenció de Riscos Laborals. 2.3: D'ocupació. 2.4: ETT i empreses usuàries. 2.5: Empreses d'inserció. 3.-Las Sancions per infraccions laborals

TEMA 11

1.- La Infracció en matèria de Seguretat Social: Concepte i classes. 2.-Tipus d'infraccions segons els subjectes responsables. 2.1: Infraccions dels treballadors per compte pròpia i assimilats. 2.2: Infraccions del treballadors, beneficiaris y sol·licitants de prestacions. 2.3: Infraccions de las MATEP.2.4: Infraccions de les empreses que col·laboren voluntàriament en la gestió. 3.- Las sancions per infraccions en matèria de Seguretat Social

TEMA 12

1.-Infraccions en matèria de moviments migratoris: Concepte i classes. 2.-Infraccions en matèria d'estrangeria. 2.1: Contingudes en TRLISOS. 2.2: Contingudes a la Llei Orgànica d'Estrangeria. 3.- Infraccions en matèria de Cooperatives. 4.- Sancions en matèria d'estrangeria i cooperatives. 5.-La obstrucció a la actuació inspectora. Concepte i classes. 6.-Sancions per obstrucció

TEMA 13

1.-.Principis bàsics del procediment sancionador. Normativa reguladora. 2.-Estructura del procediment. 3.-L'activitat inspectora prèvia: desenvolupament, durada i conseqüències. 4.-L'acta d'infracció. 4.1: Concepte, contingut i valor probatori. 4.2: Acta d'infracció amb perjudicis econòmics. Procediment d'ofici. 4.3: Procediment per l'extensió de l'acta d'infracció. 4.4: Actes d'infracció concurrents amb actes de liquidació. 5.-Recursos, execució de resolucions i recaptació

Metodologia

Aquesta assignatura constarà de dues parts amb metodologia similar. La primera part tractarà les sancions penal i la segona les de l'ordre social.

La metodologia és la següent:

Activitats dirigides:

Es faran classes teòriques i pràctiques. A les classes teòriques s'explicarà el contingut de l'assignatura. Aquesta part correspondrà a un 65% de les classe impartides a l'aula. A Les classes pràctiques es faran lectures de textos, mapes conceptuals i comentaris de resolucions, etc... En aquestes classes els alumnes treballaran preferentment en grup i des de una perspectiva pràctica el més propera possible als casos reals.

Activitats supervisades

Els alumnes hauran de treballar en grup i també duran a terme treballs individuals que el professorat indiqui durant les classes pràctiques i sota la supervisió.

Activitats autònomes

Els alumnes prepararan el contingut de la assignatura i faran dues proves d'avaluació (una per part; penal i laboral respectivament).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Cerca i anàlisi de documentació jurídica	2,5	0,1	1, 3, 4
Classes teòriques	22,5	0,9	1, 3, 4
Preparació treballs escrits	10	0,4	1, 2, 3, 4
Resolució de casos pràctics	5	0,2	1, 2, 3, 4
Tipus: Autònomes			
Avaluació	5	0,2	1, 2, 3, 4
Estudi i treball fora de l'aula	100	4	1, 2, 3, 4

Avaluació

Les activitats d'avaluació es faran per separatament per cadascuna de les dues parts de l'assignatura, però els resultats s'unifiquen en la nota final.

Les activitats que hauran de realitzar-se per superar l'assignatura són:

1.- Presentació, en grup o individualment, de pràctiques, debats o comentaris sobre temes de l'explicació teòrica. El valor total d'aquestes proves es de 5 punts sobre la nota final (50%). Es realitzara una prova de dret penal i una prova de dret del treball, amb un valor de 2.5 punts cadascuna. (total: 50%)

2.- Realització d'examen final de cadascuna de les parts, amb un valor conjunt de 5 punts sobre la nota final (50%). Són proves sobre els continguts del temari que es calificaran independentment pel professor/a de cada part amb un màxim de 2.5 punts cadascuna. La suma d'ambdues qualificacions sera la nota de l'examen final, que es sumara a les obtingudes a les proves d'avaluació continuada durant el curs.

Aquestesb activitats es resumeixen de la següent manera:

- Examen de síntesis i recuperació: 2 hores amb un pes del 50% i amb els resultats E05.06,T01.00,T08.00
- Resolució de casos pràctics: 2 hores, amb un pes del 30% i amb els resultats E05.06,T01.00,T04.00,T08.00
- Comentaris de sentències o textos: 1 hora, amb un pes del 20% i els resultats E05.06,T01.00,T04.00,T08.00

Revisió de les qualificacions.

1. Les qüalificacions parcials de les activitats durant el curs es comentaran a classe.

2. La revisió de la nota final es celebrara en el lloc i el dia que s'indicara el mateix dia de l'examen.Tot i que la nota final és la suma de les obtingudes a les dues parts, els professors/es decadascuna d'elles oferiran la possibilitatde revisar les qüalificacions de la part que els correspon. Un cop realitzada aquesta revisió parcial, la discrepància amb la qüalificació final, si és el cas, pot ser manifestada motivadament per correu electrònic al professor/a responsable de l'assignatura, que gestionara la resposta conjunta dels professors/es.

Reavaluació.

1. A l'examen final de continguts s'inclourà, a més, una prova similar a les realitzades durant el curs, sols per aquells que hagin suspes alguna d'elles i desitgin reavaluar-se. Aquesta nota és la que preval en la qualificació final

2. Reavaluació final: es necessari haver-se presentat a l'examen final per optar a la reavaluació. L'examen de reavaluació tindrà les mateixes característiques que el primer, però limitat als continguts del temari i mantenint-se la nota de curs obtinguda amb anterioritat.

Cronograma

1ª Activitat (dret penal). Cinquena setmana

2ª activitat (dret sancionador del treball). la ultima setmana del curs

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova final de continguts	50%	2	0,08	1, 2, 4
Treballs en grup i participació a les pràctiques	50 %	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

BIBLIOGRAFÍA:

Textes Legals (bibliografia obligatòria):

Código penal actualizado. Última reforma de 2021.

Texto Refundido de Infracciones y Sanciones en el Orden Social RDLeg. 5/2000 de 4 de agosto.

RD. 928/98 de 14 de mayo: Procedimiento para la imposición de sanciones en el orden social.

Ley Ordenadora de la Inspección de Trabajo y Seguridad Social L. 23/(2015

Manuales de consulta (bibliografia recomenada):

TERRADILLOS BASOCO, Juan, Lecciones y materiales para el estudio del Derecho penal. Derecho penal. Parte especial (Derecho penal económico). Iustel.2012.

MUÑOZ CONDE, Francisco.- GARCIA ARAN, Mercedes. Derecho Penal. Parte General (11ª ed. 2022) Tirant lo Blanch. Disponible a la biblioteca digital de la UAB

MUÑOZ CONDE, Francisco. Derecho Penal. Parte Especial. (20 ed. 2015) Tirant lo Blanch.

CAVAS MARTÍNEZ Faustino.-LUJÁN ALCARAZ, José. Infracciones y sanciones en el orden social, Murcia (Laborum), 2009.

DURÉNDEZ SÁEZ, Ignacio. El procedimiento administrativo sancionador del orden social, Navarra (Aranzadi), 2009.

MERCADER UGUINA, Jesus.- TOLOSA TRIBIÑO, Cesar. Derecho administrativo laboral, Valencia (Tirant lo Blanch), 2004.

DURÉNDEZ SÁEZ, Ignacio. La sanción administrativa en el orden laboral. Servicio de Publicaciones de la Universidad de Murcia. 1ª edición, Murcia,

Bibliografía Complementaria:

Terradillos Basoco, Juan y Acale Sánchez, Maria. Siniestralidad laboral: un análisis criminológico y jurisprudencial. Univ. De cadiz, 2005.

Sánchez-Terán Hernández, Juan Manuel: Los criterios de graduación de las sanciones administrativas en el orden social. Ed. Lex Nova, Valladolid, 1ª

Web de interés: <http://www.empleo.gob.es/itss/web/>

Programari

L'assignatura no exigeix un programari específic